

Tekniska förvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-04-23
TND/2024:440

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 på tekniska förvaltningen

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av redovisad årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 på tekniska förvaltningen.

Sammanfattning

Arbetsgivaren ska, enligt arbetsmiljölagen (AML) och arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär, i stora drag, att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön minst uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö. Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att även i övrigt, ur ett vidare perspektiv, uppnå en god arbetsmiljö. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivaren minst en gång varje år göra en uppföljning av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om det inte fungerat tillräckligt bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras skriftligt.

Tekniska förvaltningen har genomfört en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet avseende år 2023.

Handlingar

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 på tekniska förvaltningen

Catarina Ericsson
Förvaltningschef

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 på tekniska förvaltningen

Inledning

Arbetsgivaren ska, enligt arbetsmiljölagen (AML) och arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär i stora drag att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och följa upp/kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön minst uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö. Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att även i övrigt, ur ett vidare perspektiv, uppnå en tillfredsställande och god arbetsmiljö. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivaren minst en gång varje år göra en uppföljning av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om det inte fungerat bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras.

I syfte att genomföra en effektiv uppföljningsprocess, säkerställa uppgiftslämnandet samt på ett tydligt sätt integrera uppföljningen i samverkan med de fackliga organisationerna genomförs den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i staden med stadsövergripande samordning. Varje förvaltning tar fram en handlingsplan över förbättringsområden partsgemensamt i förvaltningens arbetsmiljökommitté/FAMK. Stadens FAMK'ar lämnar därefter sina respektive svar till den centrala arbetsmiljökommittén/CAMK. Resultaten från FAMK'arna ligger till grund för den stadsövergripande sammanställningen av "Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM 2023, i Solna stad."

De frågor, ca 15 stycken, som ställs i uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är direkt kopplade till arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) som anger de detaljerade kraven **hur** arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Uppföljningen består även av frågor om utvecklingsåtgärder för att förbättra sättet att bedriva det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen.

Kravet på att arbeta systematiskt och hållbart med arbetsmiljön i verksamheten lyfts även fram i föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:14) där det särskilt betonas att den sociala och organisatoriska arbetsmiljön ska vara en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Genomförda förbättringsåtgärder utifrån föregående års (2022) uppföljning av Tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete

Det sammanfattande resultatet av 2022 års uppföljning av Tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete visade att arbetsmiljöuppföljning i all väsentlighet fungerade bra,

I syfte att säkerställa Tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete har följande åtgärder genomförts under 2023 på förvaltningen;

- Uppgiftsfördelningen – arbetsmiljödelegeringar för åtta av nio chefer är uppdaterade, samtliga chefer har genomgått grundläggande arbetsmiljöutbildning.
- Kunskaper - måsteutbildningar har identifierat och dokumenterats per avdelning
- Kunskaper – till viss del har kritiska arbetsmoment dokumenterats och rutinbeskrivits, detta arbete kommer dock att fortgå i planen för kommande år.

Resultatsammanfattning och förslag till förbättringsåtgärder i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 på Tekniska förvaltningen

Det sammanfattande resultatet av årets uppföljning av Tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete visar att arbetsmiljöuppföljning i all väsentlighet fungerade bra,

De delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver utvecklas vidare under 2024 är:

- Uppgiftsdelegering - en arbetsmiljödelegation för ny chef skall uppdateras
- Kunskaper – arbetet med att dokumentera och rutinbeskriva kritiska arbetsmoment fortsätter inom varje avdelning/enhet.

Bifogas;

Bilaga 1. Besvarat frågeformulär till uppföljning av SAM 2023 på tekniska förvaltningen

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet-SAM

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerligt undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa. Arbetsgivaren ska varje år följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i praktiken och om det inte fungerat bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras. Syftet med den årliga uppföljningen är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det kan behövas tätare uppföljningar än en gång om året, till exempel efter en omorganisation och efter olycksfall och allvarliga tillbud.

I Solna stad genomförs den årliga uppföljningen med stadsövergripande samordning. Varje verksamhet ska kunna besvara samtliga frågeställningar med ett ja-svar. I annat fall ska verksamheten planlägga hur det ska uppnå denna nivå i frågan. Vid den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet följs nedanstående frågeställningar upp:

Förvaltning: Tekniska förvaltningen
Ansvarig: Catarina Ericsson

Frågeställning:	JA	NEJ	ÅTGÄRD	ANSVARIG	KLART	Uppföljning att åtgärd genomförts	Uppföljning att åtgärd haft avsedd effekt

Uppgiftsfördelning

1	Är det säkerställt att uppgiftsfördelningen i arbetsmiljöarbetet fungerar (dvs att rätt uppgifter fördelats till rätt nivå/person och att inga tveksamheter kring vem som gör vad i arbetsmiljöarbetet finns)?		X	8/9 chefer hade uppdaterade arbetsmiljödelegationer. Chef går klart grundläggande arbetsmiljöutbildning och erhåller arbetsmiljödelegation	CE	2024-05-01	2024-09-01	2025-01-30
2	Är det säkerställt att chefer med arbetsmiljöuppgifter har de resurser, befogenheter och den kompetens de behöver för de arbetsmiljöuppgifter de tilldelats?	X						

Kunskaper

3	Är det säkerställt att medarbetarna har tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetet för att ohälsa och olycksfall ska kunna förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås?	X						
4	Är det säkerställt att nyanställda, vikarier/tidsbegränsat anställda och medarbetare som varit frånvarande från arbetsplatsen länge får tillräcklig introduktion?	X						
5	Är det säkerställt att det finns skriftliga instruktioner när det gäller arbetsuppgifter med allvariga risker för ohälsa och att dessa är kända av medarbetarna?	X		Fortsatt arbete att uppdatering av varje avdelnings rutiner gällande arbetsuppgifter med allvarliga risker genomförs under 2024	Respektive avd chef	2024-12-01	2025-01-30	2025-01-30

Samverkan

6	Ges medarbetare och skyddsombud möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	X						

Rutiner

7	Finns verksamhetsanpassade skriftliga rutiner för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till?	X						

Inventering/undersökning av risker för ohälsa i verksamheten (omfattar såväl den fysiska som den sociala och organisatoriska arbetsmiljön)

8	Är det säkerställt att tillräckliga och regelbundna undersökningar av verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	X						
9	Finns särskilda risker för hot och våld i verksamheten och, om så är fallet finns rutiner	X						
10	Genomförs utredningar i systemstödet KIA om orsakerna till ohälsa, olycksfall och allvariga tillbud så att riskerna för ohälsa kan förebyggas i fortsättningen?	X						
Analys och riskbedömning								
11	Är det säkerställt att analyser och riskbedömningar av undersökningsresultaten genomförs?	X						
12	Är det säkerställt att riskbedömningar inför ändringar i verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	X						
Genomförande av åtgärder/handlingsplan								
13	Genomförs uppföljningar av att åtgärder i handlingsplaner genomförts och att de haft avsedd effekt?	X						
Dokumentation								
14	Är det säkerställt att dokumentation avseende riskbedömningar, sammanställningar av olycksfall och tillbud, handlingsplaner, rutiner, uppgiftsfördelning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet finns?	X						
Rehabilitering								
15	Används företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån i tillräcklig omfattning när kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker?	X						
Uppföljning								
16	Genomförs uppföljningar av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs efter olycksfall och allvariga tillbud samt vid förändringar i verksamheten?	X						

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet-SAM

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerligt undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.

Arbetsgivaren ska varje år följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i praktiken och om det inte fungerat bra ska det förbättras.

Uppföljningen ska dokumenteras. Syftet med den årliga uppföljningen är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det kan behövas tätare uppföljningar än en gång om året, till exempel efter en omorganisation och efter olycksfall och allvarliga tillbud.

I Solna stad genomförs den årliga uppföljningen med stadsövergripande samordning. Varje verksamhet ska kunna besvara samtliga frågeställningar med ett ja-svar.

I annat fall ska verksamheten planlägga hur det ska uppnå denna nivå i frågan. Vid den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet följs nedanstående frågeställningar upp:

Förvaltning: Tekniska förvaltningen

Ansvarig: Catarina Ericsson

Frågeställning:	JA	NEJ	ÅTGÄRD	ANSVARIG	KLART	Uppföljning att åtgärd genomförts	Uppföljning att åtgärd haft avsedd effekt

Uppgiftsfördelning

1	Är det säkerställt att uppgiftsfördelningen i arbetsmiljöarbetet fungerar (dvs att rätt uppgifter fördelats till rätt nivå/person och att inga tveksamheter kring vem som gör vad i arbetsmiljöarbetet finns)?		X	8/9 chefer hade uppdaterade arbetsmiljödelegationer. Chef går klart grundläggande arbetsmiljöutbildning och erhåller arbetsmiljödelegation	CE	2024-05-01	2024-09-01	2025-01-30
2	Är det säkerställt att chefer med arbetsmiljöuppgifter har de resurser, befogenheter och den kompetens de behöver för de arbetsmiljöuppgifter de tilldelats?	X						

Kunskaper

3	Är det säkerställt att medarbetarna har tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetet för att ohälsa och olycksfall ska kunna förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås?	X						
4	Är det säkerställt att nyanställda, vikarier/tidsbegränsat anställda och medarbetare som varit frånvarande från arbetsplatsen länge får tillräcklig introduktion?	X						
5	Är det säkerställt att det finns skriftliga instruktioner när det gäller arbetsuppgifter med allvariga risker för ohälsa och att dessa är kända av medarbetarna?	X		Fortsatt arbete att uppdatering av varje avdelnings rutiner gällande arbetsuppgifter med allvarliga risker genomförs under 2024	Respektive avd chef	2024-12-01	2025-01-30	2025-01-30

Samverkan

6	Ges medarbetare och skyddsombud möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	X						

Rutiner

7	Finns verksamhetsanpassade skriftliga rutiner för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till?	X						

Inventering/undersökning av risker för ohälsa i verksamheten (omfattar såväl den fysiska som den sociala och organisatoriska arbetsmiljön)

8	Är det säkerställt att tillräckliga och regelbundna undersökningar av verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	X						
9	Finns särskilda risker för hot och våld i verksamheten och, om så är fallet finns rutiner	X						
10	Genomförs utredningar i systemstödet KIA om orsakerna till ohälsa, olycksfall och allvariga tillbud så att riskerna för ohälsa kan förebyggas i fortsättningen?	X						
Analys och riskbedömning								
11	Är det säkerställt att analyser och riskbedömningar av undersökningsresultaten genomförs?	X						
12	Är det säkerställt att riskbedömningar inför ändringar i verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	X						
Genomförande av åtgärder/handlingsplan								
13	Genomförs uppföljningar av att åtgärder i handlingsplaner genomförts och att de haft avsedd effekt?	X						
Dokumentation								
14	Är det säkerställt att dokumentation avseende riskbedömningar, sammanställningar av olycksfall och tillbud, handlingsplaner, rutiner, uppgiftsfördelning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet finns?	X						
Rehabilitering								
15	Används företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån i tillräcklig omfattning när kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker?	X						
Uppföljning								
16	Genomförs uppföljningar av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs efter olycksfall och allvariga tillbud samt vid förändringar i verksamheten?	X						